

УДК 342.9

DOI <https://doi.org/10.32782/2521-6473.2022-3.7>

Д. В. Приймаченко, доктор юридичних наук, професор, проректор з наукової роботи Університету митної справи та фінансів

Є. О. Лєгеца, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри публічного та приватного права Університету митної справи та фінансів

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВДОСКОНАЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ УКРАЇНИ

У статті розглядається деякі аспекти вдосконалення адміністративно-правового статусу (адміністративної правосуб'єктності) Державної служби фінансового моніторингу України. Досліджено головні структурні елементи правового статусу зазначеного суб'єкта публічної адміністрації. Проаналізовано теоретичні підходи до визначення адміністративної правосуб'єктності як ключового елемента правового статусу вдосконалення Державної служби фінансового моніторингу України. Наведено авторське визначення адміністративно-правового статусу (адміністративної правосуб'єктності) Державної служби фінансового моніторингу України. Запропоновано шляхи вдосконалення чинного законодавства щодо діяльності Державної служби фінансового моніторингу України, зокрема, у сфері протидії легалізації доходів отриманих злочинним шляхом в сучасних умовах.

Під адміністративно-правовий статус Державної служби фінансового моніторингу України слід розуміти як сукупність визначених нормативно-правовими актами права та обов'язки відповідного органу, який має та яких зобов'язаний дотримуватись, виступаючи однієї із сторін в адміністративних правовідносинах щодо протидії, припиненню та запобіганню легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, в тому числі фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та фінансуванню тероризму. Доведено, що елементами адміністративно-правового статусу (адміністративної правосуб'єктності) Державної служби фінансового моніторингу України складається з правоздатності та дієздатності, тобто права та обов'язки.

Запропоновано деякі аспекти вдосконалення адміністративно-правового статусу (адміністративної правосуб'єктності) державної служби фінансового моніторингу України з нормативної діяльності, зокрема доповнити Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та фінансуванню тероризму» новими науковими положеннями щодо подання Державній службі фінансового моніторингу України відповідними суб'єктами державного фінансового моніторингу звітності згідно Кодексу України про адміністративні правопорушення, оскарження прийнятих рішень в адміністративному судочинстві. Необхідно запровадити механізм, де суб'єкти державного фінансового моніторингу спільно з Державною службою фінансового моніторингу України забезпечують повідомлення й ведення зазначеної звітності за формою відповідно до нормативних актів.

Ключові слова: адміністративна правосуб'єктність, адміністративно-правовий статус, вдосконалення, Державна служба фінансового моніторингу України.

D. V. Pryimachenko, Ye. O. Leheza. Some aspects of improving the administrative and legal status of the state service of financial monitoring of Ukraine

The article considers some aspects of improving the administrative and legal status (administrative legal personality) of the State Financial Monitoring Service of Ukraine. The main structural elements of the legal status of the specified subject of public administration have been studied. Theoretical approaches to the definition of administrative legal personality as a key element of improving the legal status of the State Financial Monitoring Service of Ukraine were analyzed. The author's definition of the administrative-legal status (administrative legal personality) of the State Financial Monitoring Service of Ukraine is given. Ways to improve the current legislation regarding the activities of the State Financial Monitoring Service of Ukraine, in particular, in the field of combating the legalization of proceeds of crime in modern conditions, are proposed.

The administrative-legal status of the State Financial Monitoring Service of Ukraine should be understood as a set of rights and obligations of the relevant body defined by normative-legal acts, which it has and is obliged to comply with, acting as one of the parties in administrative legal relations in relation to counteraction, stopping and preventing the legalization (laundering) of proceeds obtained through crime, including the financing of the proliferation of weapons of mass destruction and the financing of terrorism. It has been proven that the elements of the administrative-legal status (administrative legal personality) of the State Financial Monitoring Service of Ukraine consist of legal capacity and legal capacity, that is, rights and obligations.

Some aspects of improving the administrative-legal status (administrative legal personality) of the State Financial Monitoring Service of Ukraine in terms of rule-making activities are proposed, in particular to supplement the Law of Ukraine "On Prevention and Counteraction of Legalization (Laundering) of Criminal Proceeds, Financing of Proliferation of Weapons

© Д. В. Приймаченко, Є. О. Лєгеца, 2022

of Mass Destruction and Financing of Terrorism » new scientific regulations regarding the submission to the State Service of Financial Monitoring of Ukraine by the relevant subjects of state financial monitoring of reporting in accordance with the Code of Ukraine on administrative offenses, appeals of decisions made in administrative proceedings. It is necessary to introduce a mechanism where subjects of state financial monitoring, together with the State Financial Monitoring Service of Ukraine, ensure notification and maintenance of the specified reporting in the form in accordance with normative acts.

Key words: *administrative legal entity, administrative-legal status, improvement, State Financial Monitoring Service of Ukraine.*

Актуальність теми статті. На сьогоднішній час в умовах війни розпочатою 24 лютого 2022 року Російською федерацією виникає питання ефективності протидії легалізації (відмиванню) доходів отриманих злочинним шляхом, в тому числі фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та фінансуванню тероризму, яке перебуває в безпосередній залежності від діяльності органів публічної адміністрації, уповноважених чинним законодавством [11, с. 118]. У науці адміністративного права завжди приділялась увага вивченню адміністративно-правового статусу суб'єктів публічної адміністрації. Зі становленням системи органів запобігання, припинення та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму й розповсюдження зброї масового знищення питання адміністративно-правового статусу (адміністративної правосуб'єктності) Державної служби фінансового моніторингу України (далі – Держфінмоніторинг) набуває особливого місця серед вчених з адміністративного права. Так, на практичній діяльності органів влади досить часто неоднозначно визначаються сутність та обсяг повноважень Держфінмоніторингу, підстави притягнення посадових чи службових осіб до юридичної відповідальності [11, с. 118].

Стан дослідженості проблематики. Тема адміністративно-правового статусу (адміністративної правосуб'єктності) суб'єктів публічної адміністрації протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом, є предметом наукових пошуків відомих українських учених-адміністративістів А. Берлача, В. Бевзенка, П. Діхтєвського, О. Користіна, О. Кузьменко, Р. Куйбіди, Є. Легези, П. Лютікова, Р. Мельника та інших. Водночас ефективне реалізація Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та фінансуванню тероризму» від 6 грудня 2019 року зумовлює необхідність проведення подальших досліджень цього питання [1].

З огляду на зазначене мета статті полягає у визначенні сутності та напрямків вдосконалення адміністративно-правового статусу (адміністративної правосуб'єктності) Держфінмоніторингу.

Виклад основних положень.

Ю. С. Шемшученко та Н. М. Пархоменко під правовим статусом юридичної особи розуміють її компетенцію, тобто права та обов'язки, зафіксовані в чинному законодавстві [12, с. 717].

Досліджуючи питання адміністративно-правового статусу органів виконавчої влади С.В. Ківалов визначає їх види. Відповідно до видів він характеризує їх статус. Як основні напрями характеристики адміністративно-правового статусу він використовує такі складові, як функції, завдання, компетенцію [13, с. 82–94]. Разом із тим С.В. Ківалов не наводить підходів щодо визначення сутності статусу органів виконавчої влади.

Цікавим є підхід І. Пахомова щодо характеристики адміністративно-правового статусу органів місцевого самоврядування. При дослідженні цього питання вчений відмічає наявність власних і делегованих повноважень, а також проявлення адміністративної правосуб'єктності у тому, що відповідна рада приймає нормативні та інші акти управління у формі рішень [13, с. 95–105].

Характеризуючи питання щодо змісту правового статусу зокрема, органів державної влади, в літературі розглядаються такі питання, як поняття та види органів виконавчої влади, система органів виконавчої влади та основні засади її структурної побудови, торкаються такі питання, як повноваження таких органів, їх завдання, правовий режим їх взаємодії між собою тощо [14, с. 200–226; 15, с. 75–95].

Слід зазначити про існуючий взаємозв'язок між категоріями «правовий статус» та «правосуб'єктність». Характеризуючи правове положення особи, М. В. Вітрук зазначає про те, що із правовим статусом нерозривно пов'язане поняття правосуб'єктності. Їх зв'язок має конкретизований (галузевий) характер. Саме факт невідривного зв'язку правосуб'єктності і правового статусу, його структурних елементів є гносеологічною основою ототожнення їх змісту. Аргументуючи зазначену тезу, вчений зазначає наступне. Виходячи з прямого, безпосереднього зв'язку конкретного виду правосуб'єктності та відповідних прав, обов'язків, законних інтересів, можна умовно зазначати про обсяг правосуб'єктності, а також про його розширення чи обмеження, у той же час як по суті мова йде не про обсяг власне правосуб'єктності, а про обсяг (коло) тих прав, свобод, обов'язків та законних інтересів, відносно яких особа є правосуб'єктною (дієздатною, деліктоздатною), тобто здатною мати їх, здійснювати та відповідати за невірне використання. Правосуб'єктність в цілому показує здатність до усвідомленої поведінки у межах правового статусу. Як зазначав М. В. Вітрук, правосуб'єктність та правовий статус в сукупності та взаємозв'язку характеризують особистість як суб'єкта права [16, с. 221–222].

Перейдемо до висвітлення категорій правовий статус та адміністративно-правовий статус, оскільки розуміння цих понять дасть змогу змістовно проаналізувати сутність та напрямки вдосконалення Держфінмоніторингу. Незважаючи на те, що жодний нормативно-правовий акт не містить визначення поняття

правовий статус, воно досить часто використовується під час прийняття відповідних законів України [11, с. 118]. Зокрема, у положенні ст. 9 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та фінансуванню тероризму» від 6 грудня 2019 року розкривається правовий статус відповідального працівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу [1; 11, с. 118].

Так в зазначеному законі України виділено три основні аспекти, а саме: а) визначенні повноважень відповідального працівника; б) встановленні субординації; в) порядку призначення відповідального працівника.

Згідно з думкою С. С. Алексєєва, правосуб'єктність є єдиною як для фізичних, так і для юридичних осіб і являє собою можливість особи, як фізичної, так і юридичної, бути учасником правових відносин. Згідно з думкою дослідника, слід розрізняти загальну, галузеву та спеціальну правосуб'єктність. Загальна правосуб'єктність характеризує здатність особи бути суб'єктом права у межах певної держави або правової системи. Галузева правосуб'єктність визначає можливість особи бути суб'єктом правовідносин у сфері певної галузі права. Застосування цієї правової конструкції дозволяє конкретизувати коло осіб у правовідношенні, вона дає можливість на первинному рівні конкретизувати правові норми, які визначають правовий статус цих осіб. Поняття спеціальної правосуб'єктності охоплює собою можливість особи брати участь лише в межах окремого кола правовідносин в рамках визначеної галузі права. С. С. Алексєєв вказував, що в різних галузях права структура правосуб'єктності визначається по-різному. В одних галузях права правосуб'єктність становить собою єдину конструкцію і охоплює собою як здатність мати права та обов'язки, так і здатність самостійно їх реалізовувати. В інших галузях, як наприклад, у цивільному праві, спостерігається чітке відокремлення двох структурних складових правосуб'єктності: 1) правоздатність – здатність особи мати права та обов'язки; 2) дієздатність – здатність особи самостійними діями набувати права та виконувати обов'язки. В окремих випадках спостерігається також виділення інших елементів правосуб'єктності, наприклад деліктоздатності – здатності особи самостійно відповідати за своїми зобов'язаннями [17, с. 383–386].

Потрібно наголосити на тому, що не всі вчені з адміністративного права відносять адміністративну правосуб'єктність до структури адміністративно-правового статусу [11, с. 120]. Зокрема, Чумак О. зазначає, що правосуб'єктність не може бути елементом правового статусу, оскільки передує йому та є обов'язковою умовою його набуття [5, с. 109]. Крім того, вчений відносить до структури адміністративно-правового статусу (адміністративної правосуб'єктності) будь-якого суб'єкта публічної адміністрації нормативно закріплені права, обов'язки, обмеження, відповідальність за їх порушення та гарантії діяльності будь-якого суб'єкта публічної адміністрації [5, с. 109]. Така позиція вченого з права є дискусійною та, на наше переконання, не зовсім чітко відображає сутність адміністративно-правового статусу будь-якого суб'єкта публічної адміністрації.

Зазвичай адміністративна правосуб'єктність будь-якого суб'єкта публічної адміністрації включає два основні елементи, а саме: а) мати здатність права та обов'язки (адміністративну правоздатність); б) здатність реалізовувати надані права й обов'язки (адміністративну дієздатність) [6, с. 186].

Відомий професор А.М. Колодій, правовий статус формують норми матеріального права, де встановлюються права й обов'язки учасників правовідносин [2, с. 169]. Тобто на законодавчому та теоретичному рівнях правовий статус будь-якого суб'єкта публічної адміністрації розглядається як сукупність структурних елементів (особливостей), які й визначають його сутність [11, с. 118].

На наше бачення, теоретичне та практичне розуміння адміністративно-правового статусу будь-якого суб'єкта публічної адміністрації можна розглядати з різних сторін. Так, деякі вчені-адміністративісти відносять до структури правового статусу будь-якого суб'єкта публічної адміністрації суб'єктивні права й обов'язки суб'єкта права [3], інші додатково виокремлюють правосуб'єктність (правоздатність і дієздатність) будь-якого суб'єкта публічної адміністрації [4]. Ми поділяємо думку щодо широкого розуміння сутності адміністративно-правового статусу будь-якого суб'єкта публічної адміністрації та додатково відносимо до його структурних елементів свободи, законні інтереси й деліктоздатність [11, с. 118]. Однак правовий статус фізичних, юридичних осіб і суб'єктів публічної адміністрації є різним за своєю природою та може змінюватись залежно від правовідносин, у яких суб'єкт права виступає стороною [11, с. 118].

Згідно із чинним нормативно-правовими актами Держфінмоніторинг є центральним органом виконавчої влади, де основне завдання якого полягає в публічному адмініструванні сфери протидії легалізації коштів отриманих злочинним шляхом та фінансуванню тероризму, особливо в умовах війни. Держфінмоніторинг є однією з сторін в адміністративних правовідносинах і набуває адміністративно-правового статусу (адміністративної правосуб'єктності) [11, с. 118]. Як правило, набуття адміністративної правосуб'єктності будь-якого суб'єкта публічної адміністрації пов'язується з моментом державної реєстрації суб'єкта владних повноважень [11, с. 118]. Отже, для визначення сутності адміністративно-правового статусу (адміністративної правосуб'єктності) Держфінмоніторингу необхідно проаналізувати такі елементи, як правоздатність і дієздатність Держфінмоніторингу (права та обов'язки) [11, с. 118].

С. І. Архипов пропонував розглянути правоздатність і дієздатність як два найважливіших етапи, стадії розвитку правосуб'єктного зв'язку. Застосовуючи динамічний підхід щодо визначення сутності правосуб'єктності, він доводив встановлення правосуб'єктного зв'язку на основі норм, які регулюють правосуб'єктність

та існування з моменту виникнення суб'єкта права (входження особи до правової системи) та до його припинення (смерті фізичної особи, визнання померлою, ліквідації чи реорганізації юридичної особи). С. І. Архипов підкреслював тезу про забезпечення правосуб'єктним зв'язком входження особи до правової системи та доступу до усіх можливостей, які надаються нею. При цьому підкреслено визначальний характер цього зв'язку не лише для суб'єктів права, але й для самої системи правопорядку, яка внаслідок виникнення та здійснення цього зв'язку набуває свого адресата (свою мету), творця та виконавця. Першим етапом (стадією) розвитку правосуб'єктного зв'язку розглянуто правоздатність, оскільки цій стадії (етапу) відповідає прояв ще не оформленої волі, правосвідомості. У юридичному сенсі суб'єкт права на цій стадії розвитку правосуб'єктного зв'язку є правовою реальністю, але не дійсністю – суб'єктом, спроможним приймати самостійні правові рішення та здійснювати їх своїми діями. Цій стадії притаманні дві фази – абстрактно-загальної волі та існування одиничної правової волі. Першій фазі відповідає правоздатність, яка розуміється інституційно, безвідносно конкретної особи, а другій фазі – правоздатність у суб'єктивному розумінні – як персоніфікований зв'язок. Другою стадією (етапом) розвитку правосуб'єктного зв'язку визначено стадію досягнення правовою особою стану дієздатності, що передбачає готовність (здатність) особи самостійно здійснювати функції суб'єкта права [18, с. 130–132].

Отже, постає питання щодо необхідності додатково виокремлення деліктоздатність будь-якого суб'єкта публічної адміністрації, тобто її здатність нести відповідальність посадових осіб за вчинені правопорушення [11, с. 118]. Дієздатна особа, в тому числі юридична особа, несе відповідальність за свої вчинки, оскільки своїми діями створює певні права й обов'язки [11, с. 120]. Саме тому вважаємо недоцільним виділяти відповідальність як окремий структурний елемент адміністративно-правового статусу будь-якого органу публічної адміністрації. Також виникають питання, що має на увазі вчений Чумак О., розглядаючи як елемент адміністративно-правового статусу будь-якого суб'єкта публічної адміністрації (адміністративної правосуб'єктності) – обмеження [11, с. 120].

Суперечливим є положення про те, що адміністративна правосуб'єктність будь-якого суб'єкта публічної адміністрації є умовою набуття адміністративно-правового статусу [11, с. 120]. З такою позицією можна погодитись лише в тому разі, коли мова йде про «загальний» адміністративно-правовий статус особи, однак є також спеціальний адміністративно-правовий статус будь-якого суб'єкта публічної адміністрації, для набуття якого недостатньо лише адміністративної правосуб'єктності, законодавцем може передбачатись низка інших вимог (наприклад, призначення особи на посаду відповідним наказом або кваліфікаційні вимоги тощо) [11, с. 121].

Відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та фінансуванню тероризму» від 6 грудня 2019 року державний фінансовий моніторинг, який проводиться Держфінмоніторингом, є сукупністю заходів зі збору, обробки й аналізу інформації про фінансові операції, що подається суб'єктами первинного й державного фінансового моніторингу, іншими державними органами та відповідними органами іноземних держав, іншої інформації, що може бути пов'язана з підозрою в легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванні тероризму чи фінансуванні розповсюдження зброї масового знищення та/або іншими незаконними фінансовими операціями, а також заходів із перевірки такої інформації згідно із законодавством України [1]. Підтримуючи позицію Д.М. Бахраха, відповідно до якої основною частиною правового статусу є компетенція органу влади, що складається із сукупності владних повноважень щодо певних предметів відання [7, с. 178]. З огляду на те, що сутність адміністративної правосуб'єктності Держфінмоніторингу утворюють правоздатність і дієздатність. Потрібно проаналізувати законодавчо закріплені обсяг прав та обов'язків цього органу влади [11, с. 121].

Так до одним із повноважень Держфінмоніторингу є аналіз інформації про фінансові операції суб'єктів державного фінансового моніторингу, якими, відповідно до норм законодавства є Міністерство юстиції України, Національний банк України, центральний орган виконавчої влади з формування й забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, центральні органи виконавчої влади, що забезпечують формування державної політики у сфері надання послуг поштового зв'язку, у сфері економічного розвитку [1].

Водночас відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України» від 29 липня 2015 р. № 537 (далі – Положення) діяльність Держфінмоніторингу координується через Мінфін [8], що створює передумови для впливу Кабінету Міністрів України на діяльність Держфінмоніторингу та викликає сумніви щодо його незалежності в прийнятті рішень, хоча законом така незалежність передбачена (Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та фінансуванню тероризму» від 6 грудня 2019 року) [11, с. 122].

Зокрема, в Положенні [8] закріплено низку повноважень Мінфіну щодо діяльності Держфінмоніторингу, а саме: а) визначення пріоритетів роботи Держфінмоніторингу; б) внесення пропозицій Прем'єр-міністру

України щодо кандидатури на посаду Голови Держфінмоніторингу; в) погодження призначення на посади керівників структурних підрозділів Держфінмоніторингу; г) погодження розроблених Держфінмоніторингом проєктів нормативно-правових актів; д) погодження структури Держфінмоніторингу; ж) порушення питання щодо притягнення до дисциплінарної відповідальності Голови та керівників структурних підрозділів Держфінмоніторингу; з) прийняття рішень щодо проведення перевірки діяльності Держфінмоніторингу тощо [11, с. 121].

Таким чином, Мінфін має вплив на безпосередню діяльність Держфінмоніторингу в тому числі це відображається в адміністративно-правовому статусі зазначеного органу. Отже, така ситуація потребує внесення змін до законодавчих актів шляхом виключення Мінфіну із числа суб'єктів державного фінансового моніторингу [9, с. 216].

Необхідно звернути увагу також на деякі розбіжності щодо визначення повноважень Держфінмоніторингу. В ч. 1 ст. 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та фінансуванню тероризму» від 6 грудня 2019 року таке завдання Держфінмоніторингу не передбачається. Проте у п. 2 зазначеного вище Положення вказано, що основним завданням Держфінмоніторингу є внесення на розгляд Міністра пропозицій щодо забезпечення формування державної політики у сфері протидії, припиненню та запобіганню легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та фінансуванню тероризму [8; 11, с. 122].

Крім того, у ст. 20 Закону закріплено права Держфінмоніторингу, зокрема, право одержувати безоплатно в установленому законодавством порядку від державних органів, посадових осіб, правоохоронних органів, судів, Національного банку України, органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання, підприємств, установ та організацій інформацію (довідки, копії документів), у тому числі інформацію з обмеженим доступом, необхідну для виконання покладених на нього завдань [1]. Водночас у п. 2 ч. 2 ст. 18 зазначеного Закону закріплена можливість Держфінмоніторингу подавати запити до державних органів, крім Національного банку України, у тому числі до правоохоронних органів, органів прокуратури та судів, органів місцевого самоврядування, органів державної виконавчої служби, до приватних виконавців, підприємств, установ, організацій щодо одержання відповідно до закону інформації (у тому числі копій документів), необхідної для виконання покладених на нього завдань [11, с. 122].

З огляду на вищезазначене важливе значення має сутність поняття запит. Так, відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» від 13 січня 2011 р. № 2939-УІ, запитом є прохання особи до розпорядника інформації надати публічну інформацію, що перебуває в його володінні [10]. І хоча запитувачем інформації є Держфінмоніторинг, не можна чітко зрозуміти значення поняття «запит» як вимоги надати доступ до певних відомостей чи надати певну інформацію [11, с. 122].

На наше переконання, в статтях Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та фінансуванню тероризму» від 6 грудня 2019 року міститься протиріччя, оскільки Держфінмоніторинг, з однієї сторони, має право отримувати інформацію від Національного банку України, а з іншого боку чинними нормативно-правовими актами йому заборонено звертатись до зазначеної установи із відповідними запитами [11, с. 123].

Висновки. Таким чином під адміністративно-правовий статус Державної служби фінансового моніторингу України слід розуміти як сукупність визначених нормативно-правовими актами права та обов'язки відповідного органу, який має та яких зобов'язаний дотримуватись, виступаючи однієї із сторін в адміністративних правовідносинах щодо протидії, припиненню та запобіганню легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, в тому числі фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та фінансуванню тероризму. Доведено, що елементами адміністративно-правового статусу (адміністративної правосуб'єктності) Державної служби фінансового моніторингу України складається з правоздатності та дієздатності, тобто права та обов'язки.

Запропоновано деякі аспекти вдосконалення адміністративно-правового статусу (адміністративної правосуб'єктності) державної служби фінансового моніторингу України з норматворчій діяльності, зокрема доповнити Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та фінансуванню тероризму» новими науковими положеннями щодо подання Державній службі фінансового моніторингу України відповідними суб'єктами державного фінансового моніторингу звітності згідно Кодексу України про адміністративні правопорушення, оскарження прийнятих рішень в адміністративному судочинстві. Необхідно запровадити механізм, де суб'єкти державного фінансового моніторингу спільно з Державною службою фінансового моніторингу України забезпечують повідомлення й ведення зазначеної звітності за формою відповідно до нормативних актів.

Список використаних джерел:

1. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та фінансуванню тероризму та: Закон України від 6 грудня 2019 року. № 361-ІХ. *Відомості Верховної Ради України* від 19.06.2020 – 2020 р., № 25, стор. 5, стаття 171.

2. Колодій А.М. Права людини і громадянина в Україні : навч. посібник. К. : Юрінком Інтер, 2003. 336 с.
3. Харитонов О.І. Адміністративно-правові відносини: концептуальні засади та правова природа : дис. ... докт. юрид. наук : спец. 12.00.07; Одеська нац. юрид. академія. О., 2004. 435 с.
4. Великий енциклопедичний юридичний словник / за ред. Ю.С. Шемшученка. К. : Юридична думка, 2007. 992 с.
5. Чумак О.О. Адміністративно-правовий статус державного виконавця. *Публічне право*. 2013. № 1. С. 107–113.
6. Адміністративне право України. Академічний курс : підручник у 2 т. / редкол. : В. Б. Авер'янов та ін. К. : Юридична думка, 2006-2007. Т. 2. 2007. 592 с.
7. Бахрах Д.Н. Административное право России : учебник для вузов. М. : НОРМА – ИНФРА-М, 2000. 640 с.
8. Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України : Постанова Кабінету Міністрів України від 29 липня 2015 р. № 537. URL.: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/537-2015-п> (дата звернення: 25.08.2022).
9. Гаєвський І. М. Щодо деяких функцій державної служби фінансового моніторингу України. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія «Право»*. 2013. Вип. 182(1). С. 211–218.
10. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13 січня 2011 р. № 2939-УІ. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 32. Ст. 1491.
11. Берізко В. Щодо адміністративно-правового статусу державної служби фінансового моніторингу України. *Підприємство, господарство і право*. № 3. 2017. С. 118–122.
12. Великий енциклопедичний юридичний словник / за ред. Ю. С. Шемшученка. К. : Юридична думка, 2012. 1020 с.
13. Адміністративне право України : підручник / за заг. ред. С. В. Ківалова. Одеса : Юридична література, 2003. 896 с.
14. Адміністративне право України. Академічний курс [Текст] : підручник : у 2 т. / ред. кол. : В. Б. Авер'янов (голова). К. : Юридична думка, 2007. Т. 1 : Загальна частина. 2007. 592 с.
15. Адміністративне право: підручник / за заг. ред. Ю. П. Битяка, В. М. Гаращука, В. В. Зуй. Х. : Право, 2010. 624 с.
16. Витрук Н. В. Общая теория правового положения личности. М. : НОРМА, 2008. 448 с.
17. Алексеев С. С. Общая теория права: ученик. М. : ТК Велби, Изд-во Проспект, 2008. 576 с.
18. Архипов С. И. Субъект права: теоретическое исследование. СПб : Издательство Р. Асланова «Юридический центр Пресс», 2004. 469 с.